

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ (descriptive correlation research) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแกงการูในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดของพยาบาล และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) พยาบาล เป็นการศึกษาในกลุ่มประชากร ของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิด จำนวน 106 ราย (2) มารดาของทารกเกิดก่อนกำหนด จำนวน 88 ราย กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณค่าอำนาจการทดสอบ (3) ผู้มีอำนาจในการบริหารจัดการหอผู้ป่วยทารกแรกเกิด เป็นการศึกษาในกลุ่มประชากร จำนวน 26 ราย ของโรงพยาบาลระดับตติยภูมิในเขตภาคเหนือจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 10 เชียงใหม่ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร และโรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก เก็บข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม 2557 ถึงเดือน มกราคม 2558

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษาสร้างขึ้นจากกา ทบทวนวรรณกรรม และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือก่อนนำไปใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) แบบสอบถามการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแกงการูในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิด ของพยาบาลได้ค่า CVI เท่ากับ .93 และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .99 (2) แบบสอบถาม ความรู้ของพยาบาลเกี่ยวกับการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแกงการูได้ค่า CVI เท่ากับ 1 และนำมา หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตร คูเตอร์-ริชาร์ดสัน 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .90 (3) แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ ภาระงานรับผิดชอบ และการสนับสนุนจากหัวหน้างาน และผู้บริหารของพยาบาลในการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแกงการู ได้ค่า CVI เท่ากับ .98 และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .93 (4) แบบสอบถามความรู้ของมารดาเกี่ยวกับการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนด แบบแกงการูได้ค่า CVI เท่ากับ .96 และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรคูเตอร์-ริชาร์ดสัน 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82 (5) แบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิด

ก่อนกำหนดแบบแผนการในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดในส่วนของการดูแลด้านอื่นๆ ได้ค่า CVI เท่ากับ .95 และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80 (6) แบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแผนการในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดในส่วนของผู้มีอำนาจในการบริหารจัดการในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดได้ค่า CVI เท่ากับ .9 และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .91 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน และสถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. การส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแผนการในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดของพยาบาล เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่ามีคะแนนการปฏิบัติเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและปานกลาง ร้อยละ 62.3 และ 36.8 ตามลำดับ ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = .59) เมื่อพิจารณารายขั้นตอน พบว่าพยาบาลมีคะแนนการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ มีเพียง 2 ขั้นตอนที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ การเตรียมมารดาในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแผนการ และการส่งเสริมให้ทารกได้รับนมมารดา

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแผนการในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดของพยาบาล ผลการศึกษาพบดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านพยาบาล ประกอบด้วย ทักษะการ ประสิทธิภาพ การสนับสนุนจากหัวหน้างานหรือผู้บริหารและภาระงานรับผิดชอบของพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาล มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติของพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .37$, $r = .444$, $r = .304$, $p < .01$ และ $r = .245$, $p < .05$ ตามลำดับ) แต่ความรู้ของพยาบาลไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการปฏิบัติของพยาบาล ($r = .097$, $p = .321$)

2.2 ปัจจัยด้านมารดาและทารกเกิดก่อนกำหนด ได้แก่ ทักษะการ ความพร้อมของมารดา ความคิดเห็นของมารดาเกี่ยวกับลักษณะของทารก และการสนับสนุนจากบุคลากรทางการแพทย์ตามการรับรู้ของมารดา มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแผนการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .269$, $p < .05$) แต่ความรู้ของมารดาไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการปฏิบัติของพยาบาล ($r = .116$, $p = .283$)

2.3 ปัจจัยด้านผู้มีอำนาจในการบริหารจัดการหอผู้ป่วยทารกแรกเกิด ได้แก่ นโยบาย แนวปฏิบัติ การจัดสรรอุปกรณ์สำหรับการส่งเสริมมารดาดูแลทารกแบบแผนการ และการจัดสรรอัตราค่าจ้างที่เหมาะสม ตามการรับรู้ของหัวหน้างานหรือผู้บริหาร ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแผนการ ($r = .003$, $p = .988$)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

1.1 พยาบาลประจำหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดควรศึกษาด้านความรู้และฝึกทักษะในการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแองการจนเกิดความชำนาญ

1.2 พยาบาลควรมีการจัดทำโครงการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแองการในหอผู้ป่วย เพื่อให้เกิดความสม่ำเสมอในการปฏิบัติ อีกทั้งเป็นการเพิ่มประสบการณ์และทัศนคติที่ดีให้แก่พยาบาลที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์จริง

1.3 สร้างความตระหนักแก่พยาบาลให้เห็นถึงความสำคัญของการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแองการ

2. ด้านการศึกษาพยาบาล

2.1 ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแองการ

2.2 ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาวิจัยหาวิธีการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแองการในหอผู้ป่วย อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการบริหารการพยาบาล

3.1 ผู้มีอำนาจในการบริหารทางการพยาบาลสามารถนำผลการวิจัย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแองการ ไปใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแองการในหอผู้ป่วย

3.2 สนับสนุนให้พยาบาลได้รับการอบรม พร้อมทั้งฝึกทักษะในการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแองการ พร้อมทั้งจัดหาสื่อความรู้ หรือสื่อการสอนความรู้และอุปกรณ์ในการฝึกทักษะแก่มารดา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของพยาบาลในการส่งเสริมมารดาดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดแบบแองการในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิด ในสถานพยาบาลระดับอื่นๆ หรือศึกษาให้ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างทั่วประเทศ